

Припрема за час

Разред: трећи

Редни број _____	Школа _____	Разред и одељење _____	Датум _____
Наставна тема	Праведно друштво и борба против дискриминације		
Наставна јединица	Пут до социјалне правде у дигиталном друштву		
Тип часа	Радионица		
Образовни исходи	- да ученици разумеју социјалну правду и начин њене имплементације у друштву, кроз испуњавање основних,информационих и организационих услова - да сагледају везу између сопственог понашања, права, обавеза и социјалне правде - да се код ученика развија способност критичког промишљања и одговорног односа према друштвеној заједници		
Облици рада	Комбиновани облик рада		
Методе рада	Рад у групи, дискусија.		
Потребна средства и материјали	Нацртано дрво правде на хамеру; Стикери у разним бојама; Одштампани прилози за ученике и наставнике; линк до вежбања https://learningapps.org/watch?v=pc53t993t25		
Уводни део часа	<u>Дрво правде:</u> У простору у коме се реализаује радионица, у централном делу постављен је хамер са нацртаним дрветом или је постављено импровизовано дрво. Наставник ученицима даје стикер у разним бојама који представљају листове дрвета. На тим листовима ученици треба да напишу по једну реч која их асоцира на правду. Разнобојнии стикери се каче као листова на дрвету. Наставник у пленуму чита асоцијација у вези појма правде. Након тога наставник упознаје ученике са основним појмовима и начелима социјалне правде користећи прилог бр.1. Том приликом се истиче да би се постигла социјална правда у савременим условима неопходно је постојање активних грађана, односно особа које су способне да се активно, одговорно и трајно ангажује у животу заједнице. Такво		

	ангажовање зависи од постојања основних, информационих и организационих услова који представљају руководећа начела на којима почива социјални и образовни напредак у савременом грађанском друштву.
Главни део часа	Наставник дели ученике у три групе и свака група добија различити задатак (прилог бр.2). Свака група бира свог представника. Задатак представника је да искаже закључке групе по основу сваког питања са 3 до 5 реченица. Задатак прве групе је да анализира испуњеност услова социјалне правде у учионици; друга група анализира социјалну правду у школи; трећа група анализира испуњеност услова социјалне правде у граду. Наставник наглашава да се при изради задатка не помињу конкретна имена, да се ученици при раду међусобно уважавају и поштују различита мишљења и да кроз дискусију међусобно усагласе ставове и дођу до групног закључка. Представници група објашњавају начин на који су изабрани, а након тога читају одговоре на питања и групне закључке. Одрговори се коментаришу у пленуму.
Завршни део часа	Наставник дели линк ка вежбању у веб алату у вези са појмовима који се обрађују. Замоли ученике да отворе линк и ураде вежбу. https://learningapps.org/watch?v=pc53t993t25
Евалуација часа	Попуњавање мини евалуационог упитника

Прилог 1

Нечела социјалне правде

Социјална правда је постојање праведаног однос између појединца и друштва. То практично подразумева праведну расподелу богатства, једнаке шансе за личне развој без обзира на припадност различитим групама, доступност друштвеним привилегијама, постојање толеренције и недискриминације на свим нивоима.

Да би се постигла социјална правда у савременим условима неопходно је постојање **активних грађана**, односно особа које су способне да се активно, одговорно и трајно ангажује у животу заједнице. Такво ангажовање зависи од постојања основних, информационих и организационих услова који представљају руководећа начела на којима почива социјетални и образовни напредак у савременом грађанском друштву. Да би се постигла социјална правда у друштву неопходно је ангажовање на свим нивоима читавог низа различитих актера, од породице и локалне онлајн и офлајн заједнице до наставника, школе, субјеката

одлучивања и саме привреде која обезбеђује финансијску базу друштвеног благостања.

Све иницијативе за развој социјалне правде почивају на основу девет услова. Ти услови служе и као база или стандарди за оцену напретка и могу се поделити у следеће три групе: **основни, информациони и организациони.**

Основна услови социјалне правде

1. Приступ дигиталној технологији

ИКТ технологија представља саставни део свакодневног живота у данашњем друштву.

Иако већина породица настоји да обезбеди дигитална средства у свом дому, важна је

уравнотежена примена технологије прилагођене узрасту, а једнакост приступа за сву

децу у великој мери зависи од тога да ли је обезбеђено да дигитална средства буду доступна у школама.

2. Основне функционалне вештине и вештине дигиталне писмености

Основне функционалне вештине и вештине дигиталне писмености представљају други предуслов, без кога социјална правда није могућа. Активни грађани су у стању да приступе информацијама, да их читају, пишу, преузимају и пласирају, да учествују на изборима или да се изразе на начин који им омогућава да се дигитално ангажују у својој заједници. Школе је кључни актер у овој области. Држава и креатори политика имају важну улогу да обезбеде наставном кадру потребне обуке, да наставни план

и програм подстиче употребу дигиталне технологије у учењу и да је доступно довољно

висококвалитетних ресурса који могу да послуже као подршка пракси у учионици.

3. Поуздана техничка инфраструктура

Важан услов је и поуздана техничка инфраструктура која омогућава грађанима свих узраста да стекну довољно поверења и самопоуздања да се могу дигитално ангажовати у онлајн активностима у заједници. Одговорност за пружање безбедног дигиталног окружења носе провајдери платформи и оператори мобилне телефоније.

Информациони услови социјалне правде

1. Права и одговорности

Познавање права и одговорности је кључ за активно ангажовање дигиталног грађанина са циљем достизања социјалне правде. Вредности и ставове, права и обавезе дигиталних грађана формирају се у породици, у школи и у онлајн и офлајн окружењу у коме учимо, живимо и остварујемо интеракције с другима.

2. Поуздани извори информација

Поуздани извори информација суштински су важни за позитивно активно учествовање у животу заједнице. Без поузданих извора информација социјална правда може се постепено претворити у екстремизам, обесхрабрујући учешће, насиље, фрустрације. Школе и породица имају важну улогу у овом сегменту кроз развој критичко мишљење деце. Образовна политике, пракса, дигиталне платформе и мобилни оператери такође имају значајну улогу у том смислу што обезбеђују поузданост извора информација.

3. Партиципација

Партиципација (активно учешће грађана у друштву) зависе од читавог низа сазнајних и практичних вештина, чији развој почиње у породици а наставља се у школи. Те вештине комбинују знање о томе када и како да проговоримо, како да развијемо емпатију и културно разумевање различитости, критичко мишљење и вештину усменог и писменог изражавања.

Организациони услови социјалне правде

1. Флексибилно размишљање и решавање проблема

Флексибилно размишљање и решавање проблема захтевању ангажовање већег броја сазнајних вештина. За решавање проблема потребно је да се питања с којима се суочавамо разумеју, анализирају, синтетишу и сагледају у ширем друштвеном контексту. Способност ефикасног решавања проблема зависи од способности учења од најранијег детињства у породици и у школи. Дигиталне платформе имају све значајнију улогу зато што обликују начин на који користимо средства приликом учења.

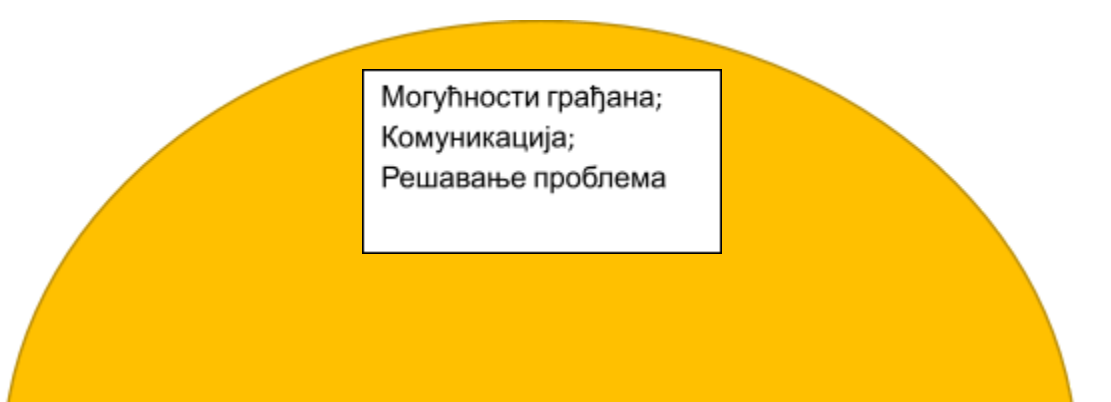
2. Комуникација

Комуникација се односи на вештине и инструменте које користимо да бисмо ступали у интеракцију, да бисмо саопштавали и примали информације. Комуникација помаже да грађани примене своја права и одговорности, емпатију, приватност и безбедност пре него што почну да користе дигитална средства.

3. Могућност грађанства

Могућност грађанства је најважнији услов без кога нема социјалне правде и грађани нису у стању да испоље своје вештине нити да остваре своја права и одговорности.

Могућност грађанства захтева флексибилан, отворен, неутралан и безбедан систем у коме грађани могу да кажу шта желе не страхујући од одмазде.

Могућности грађана;
Комуникација;
Решавање проблема

Слика: Услови социјална правде

Прилог 2

Задатак 1: Социјална правда у учионици. (прва група)

Да ли су услови социјалне правде испуњени у мојој учионици?

Шта раде, како се понашају наставници како би се постигла социјална правда у учионици?

Шта раде, како се понашају ученици како би се постигла социјална правда у учионици? Наведи који од наведених услова се не може спровести у учионици и зашто?

Задатак 2: Социјална правда у школи. (друга група)

Да ли су услови социјалне правде испуњени у мојој школи?

Шта раде, како се понашају наставници како би се постигла социјална правда у школи?

Шта раде, како се понашају ученици како би се постигла социјална правда у школи?

Шта ради и како се понаш директор како би се постигла социјална правда у школи?

Наведи који од наведених услова се не може спровести у школи и зашто?

Задатак 3: Социјална правда у мом граду. (трећа група)

Да ли су услови социјалне правде испуњени у мом граду?

Шта раде, како се понашају представници власти како би се постигла социјална правда у граду?

Шта раде, како се понашају грађани како би се постигла социјална правда у граду?

Шта ради и како се понаша председник општине како би се постигла социјална правда у граду?

Наведи који од наведених услова се не може испунити у граду и зашто?

Прилог 3

Мини евалуациони упитник

1. Теме часа је интересантна и актуелна: ДА НЕ2. Комуникација на релацији наставник – ученик је била отворена: ДА НЕ3. Комуникација у групи је била конструктивна: ДА НЕ4. Ова радионица може унапредити моје вештине: ДА НЕ

Припрема за час грађанског васпитања настала је у оквиру пројекта „Суочавање са прошлошћу – нове генерације, нове перспективе“ који Грађанске иницијативе спроводе у оквиру пројекта “Подршка Европске уније изградњи поверења на Западном Балкану” који финансира ЕУ и спроводи УНДП, а спроводи се у Босни и Херцеговини (БиХ), Косову, Црној Гори, Северној Македонији и Србији.*